

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-05-21
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
27133-12

SÖKANDE

Oskar Pedersen AS
P.O. Box 9237
N-4697 Kristiansand
Norge

MOTPART

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013-05-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Oskar Pedersen AS ansökan.

Dok.Id 335314

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) genomför en upphandling ”Mobile Shower System”, dnr 368339-AI841380, enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. I tilldelningsbeslut utsänt den 14 december 2012 har FMV meddelat att verket antagit anbud från leverantören VYVOJ Martin AS (VYVOJ).

Oscar Pedersen AS (Oscar Pedersen) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att förvaltningsrätten ska rätta upphandlingen på så sätt att VYVOJ:s anbud ska diskvalificeras från fortsatt deltagande i upphandlingen.

FMV bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 6 § första stycket LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens utgångspunkter

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Lika-behandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Som huvudregel har den sökande part som gör gällande att en upphandling inte har genomförts i enlighet med bestämmelserna i LOU bevisbördan för att så är fallet.

Oscar Pedersen yrkar att VYVOJ:s anbud ska diskvalificeras från fortsatt deltagande i upphandlingen eftersom anbudet är bristfälligt i förhållande till förfrågningsunderlaget i ett flertal avseenden. Förvaltningsrätten gör beträffande dessa avseenden följande bedömningar.

Saknade kommentarer

Oscar Pedersen gör gällande att förfrågningsunderlagets utformning innebär att alla krav ska kommenteras av anbudsgivaren och att eftersom VYVOJ:s anbud saknar kommentarer till kraven i Statement of Work och Tekniska Specifikationen följer det inte punkt 11.2 i Anbudsinfordran och punkt 1 i den Tekniska Specifikationen. Oscar Pedersen anför bl.a följande. I dokumentet compliance list finns två olika delar. Den första delen instruerar

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

leverantören att tala om ifall kraven uppfylls genom att svara ”ja” eller ”nej”. Den andra delen säger att om någon kommentar inte lämnas för ett visst krav är FMV berättigat att tolka detta som att kravet inte är uppfyllt. VYVOJ har inte lämnat några kommentarer i kommentarsfältet. Eftersom detta fält också är benämnt ”kommentarer” är det tydligt att även detta fält måste fyllas i.

FMV anför i denna del följande. VYVOJ har beträffande samtliga ställda krav i förfrågningsunderlaget svarat med ”uppfylles” och har därmed uppfyllt det krav som FMV uppställt. Det finns inget krav som inte är besvarat av VYVOJ. Om en anbudsgivare inte på något sätt besvarar huruvida kravet uppfylles eller ej kan FMV tolka det som att kravet inte uppfylles. Det betyder inte att varje enskilt krav måste kommenteras ytterligare men det finns möjlighet att göra det i den kolumn som benämns ”kommentarer”.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. I punkt 11.2 i Anbudsinfördran anges att

”The tender shall contain comments on all requirements and any award criteria stipulated in this enquiry, including those which are not fulfilled.”

Förvaltningsrätten tolkar inte detta som att det är obligatoriskt att lämna ytterligare kommentarer utöver besvarandet av om ett krav är uppfyllt eller inte, utan punkten får anses innebära att svar måste lämnas angående ett visst krav även om kravet inte uppfylls.

I punkt 1 i den Tekniska specifikationen anges att

”The supplier shall comment in the compliance list, appendix 3, that the requirements in this specification and the SOW will be met.”

Dokumentet compliance list är utformat med en kolumn där leverantören ska svara på om kraven uppfylls genom att fylla i "ja" eller "nej" och en kolumn med rubriken "Comments". Instruktionerna är att

"The supplier shall state in the compliance list that the requirements in this specification and the SOW will be met. If no comment is made in respect of a stipulated requirement, FMV shall be entitled to interpret this to mean that the requirement is not fulfilled."

Förvaltningsrätten finner inte att det heller av detta går att utläsa att någon ytterligare kommentar, utöver besvarandet av om kraven är uppfyllda eller inte, är nödvändig. VYVOJ:s anbud strider därmed inte mot förfrågningsunderlaget eller LOU i nu aktuellt avseende.

Giltighetstid för optionen

Oscar Pedersen är av uppfattningen att VYVOJ:s anbud är bristfälligt eftersom det inte innehåller någon bekräftelse av när optionen senast kan lösas in och anför i denna del följande. Enligt punkt 4.2 i Anbudsinfordran måste optionen vara giltig till den 30 december 2014. I VYVOJ:s anbud anges att prispförslaget är giltigt till och med den 15 januari 2013 och anbudet uppfyller därmed inte kravet. Även om FMV uppfattar detta som anbudets generella giltighet och utan koppling till när optionen senast kan lösas in, så brister VYVOJ i att bekräfta när optionen senast kan lösas in.

FMV å andra sidan menar att VYVOJ i sitt anbud har offererat optionen i enlighet med Anbudsinfordran och anför i denna del följande. I en mening under optionen har VYVOJ skrivit "Latest validity date of the price proposal: 2013-01-15". Detta har FMV tolkat som att priserna i anbudet gäller till och med den 15 januari 2013, dvs. anbudets giltighetstid. Det har ingenting att göra med när optionen senast kan utlösas. VYVOJ har i sitt anbud uppgett att de uppfyller kravet i förfrågningsunderlaget vad gäller optionen och det omfattar även giltighetstiden för denna. FMV har inte krävt att giltighetstiden för optionen ska bekräftas särskilt.

Förvaltningsrätten finner att det av VYVOJ:s anbud framgår att priserna i anbudet gäller till och med den 15 januari 2013 och att övriga kommersiella och tekniska villkor gäller i enlighet med det aktuella förfrågningsunderlaget. Det har således inte framkommit omständigheter som visar att VYVOJ:s anbud i aktuellt avseende strider mot förfrågningsunderlaget eller LOU.

Hänvisning till Incoterms 2012

Oscar Pedersen gör gällande att VYVOJ:s anbud ska diskvalificeras på grund av felaktig hänvisning till Incoterms och anför följande. Enligt Anbudsinfordran ska Incoterms 2010 användas. VYVOJ:s anbud hänvisar till Incoterms 2012. Detta strider mot Anbudsinfordran och 2012 är en ogiltig Incoterm. Om detta uppfattas som ett skrivfel blir det mycket svårt att dra linjen för vad som är ett korrekt anbud och inte.

Förvaltningsrätten konstaterar att det är ostridigt att VYVOJ i sitt anbud hänvisar till Incoterms 2012 och att dessa inte finns. FMV har uppfattat detta som en felskrivning eftersom gällande Incoterms är Incoterms 2010 och Incoterms 2012 inte existerar. Förvaltningsrätten finner inte att det framkommit skäl att göra någon annan bedömning. VYVOJ:s anbud strider därmed inte mot förfrågningsunderlaget eller LOU i detta avseende.

Kravet på reservdelista

Oscar Pedersen menar att VYVOJ:s anbud inte uppfyller kravet i punkt 47 i Statement of Work att leverantören ska specificera antalet, priset och typen av reservdelar som behövs för ett års drift av ett duschsystem. Oscar Pedersen anför att priset inte är realistiskt och att utan reservdelslistan kan FMV inte utvärdera offerten.

FMV anför i denna del att dokumentet Statement of Work är en beskrivning av det arbete leverantören ska utföra under beställningen och inte vad som ska finnas med i anbudet samt att arbetet med att ta fram reservdelslista i enlighet med punkten 47 ska utföras efter det att upphandlingen avslutats.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. I punkt 0.1 Scope i dokumentet Statement of Work anges att

”The statement of work stipulates the requirements of a future Contractor’s work.”

Av detta får anses följa att dokumentet behandlar krav på arbete som ska utföras av den framtida kontrakterade leverantören. Att VYVOJ:s anbud inte innehåller någon reservdelslista innebär därmed inte att anbudet strider mot förfrågningsunderlaget eller LOU.

Bristande yrkeskapacitet och erfarenhet

Oscar Pedersen gör gällande att VYVOJ saknar heltäckande certifiering och därmed relevant yrkeskapacitet, samt att bolaget inte har någon tidigare erfarenhet av ifrågavarande arbete. Oscar Pedersen anför därvid bl.a. att detta kan leda till fara för operatörer och användare. FMV anför att det inte ställts några krav på tidigare erfarenhet av arbete som omfattas av upphandlingen i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten finner att det inte har framkommit att upphandlingen ställt krav avseende viss yrkeskapacitet eller erfarenhet. VYVOJ:s anbud kan därför inte diskvalificeras på denna grund.

Sammanfattning

Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit omständigheter som visar att antagandet av VYVOJ:s anbud strider mot

förfrågningsunderlaget eller LOU. Förvaltningsrätten finner inte heller i övrigt visat att upphandlingen genomförts i strid med LOU. Oscar Pedersen har inte heller påstått att bolaget lidit eller kan komma att lida skada på grund av hur upphandlingen genomförts. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Eva Bäckström

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Johanna Jadstrand har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.